
Fra: Eirik Søyland Herdlevær <Eirik.Herdlever@museumvest.no>
Sendt: 2. mai 2019 09:30
Til: Ambjorg.Reinsnos@hfk.no; 'postmottak@fedje.kommune.no';
Postmottak
Emne: 2018/7727-31 - Oversender sak for vurdering - Detaljreguleringsplan for
mottak - mellomlagring og eksportanlegg for CO2 - Offentleg ettersyn -
Øygarden og Fedje kommunar

2018/7727-31 - Oversender sak for vurdering - Detaljreguleringsplan for mottak - mellomlagring og eksportanlegg for CO2 - Offentleg ettersyn - Øygarden og Fedje kommunar

Me viser til e-post motteke 07.04. 2019. Me viser også til tidligare kontakt i saka og fråsegn 13.03. 2018 og 05.09. 2018.

Saka har vore til vurdering ved Bergens Sjøfartsmuseum.

Museet kjenner til kulturminne i og i nærleiken av planområde i Øygarden/Fedje kommune som vert råka av reguleringa. Desse er kjend for tiltakshavar då det har vore fleire surveys i området opp igjennom tida. Me har avtale med tiltakshavar om tilgang til data frå ny survey. Områda omkring Fedje er endra og me har difor ikkje vidare kommentarar til planarbeidet. Store delar av dei grunne områda er undersøkt marinarkeologisk tidligare.

Museet har derfor ingen merknader til reguleringa

Det er likevel mogleg at det ligg kulturminne i det aktuelle området. Me gjer derfor merksam på at tiltakshavaren pliktar å gje melding til museet dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Verksemda må i så fall ikkje takast opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området. Eventuelle brot på desse vilkåra vil være i strid med føresegnene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.

Eirik Herdlevær | Bergens Sjøfartsmuseum

Marinarkeolog | + 47 55 54 96 02 |

www.museumvest.no

Øygarden Kommune

Ternholmvegen 2

5337 RONG

Deres ref:

17/2266-37/GBNR - 41/194, FA - L13, KOM - 1259,
PLANID - 20180001/SVEKAL

Høringsuttale Northern Lighs reguleringsplan

Viser til utlagt forslag til reguleringsplan for Northern lighs prosjektet med CO2 mottaksanlegg i Naturgassparken og rørledning som skal legges nordover Hjeltefjorden.

Vi deltok på informasjonsmøte om prosjektet hos Equinor på Kollsnes 30 april 2019 vedrørende den foreslåtte reguleringsplanen som nå er lagt ut på høring, og vi har noen innspill til det videre arbeidet fra kommunens side.

Vår oppdrettslokalitet «Ljøsøy N» ligger jo som kommunen er kjent med like ved Naturgassparken og vi ønsker at kommunen sørger for at reguleringsplanen hensyntar våre interesser i området. Akvakulturområdet ved Ljøsøy er svært viktig for oss, og vi ønsker ikke at denne reguleringen skal medføre begrensinger for vår oppdrettsvirksomhet i området.

Reguleringstrasè rørgate:

1. Slik vi ser plankartet kan det se ut som at rørtrasèen og planområdet i så henseende kommer i konflikt med fortøyningene til oppdrettsanlegget vårt. Vi ønsker bare å gjøre oppmerksom på dette og at dette hensyntas i planføresegnene. Vi er avhengig av å få fortøyd anlegget forsvarlig til enhver tid, og vil være behjelpelige med at dette går greit i anleggsperioden, men vi kan ikke har begrensinger her som vanskeliggjør fremtidige fortøyningsendringer som kommer fra eventuelle offentlige krav fra fiskerimyndighetene m.v
2. Vi vil anbefale og be om at traseen legges lengre øst i fjorden for å ha god klaring til fortøyningene og AK området i kommuneplanen. Dette er viktig for at våre interesser er ivaretatt og at oppdrettsanleggets eksistens og handlingsrom arealmessig ikke begrenses.

Anleggsperiode Naturgassparken:

Vi er informert om at Ljøsøysundet planlegges fylt ut. Her vil vi gjøre oppmerksom på at mudring og graving vil medføre oppvirvling av finmasser som kan potensielt skade fisken i oppdrettsanlegget, og vi ber om det det legges inn føringer på at dette må gjøres i samråd med oss, og at det må gjøres i de periodene oppdrettsanlegget er brakklagt. Dette gjelder ikke grovmasser, men mudring med finmasser. Tiltakshaver må pålegges å lage en risikoanalyse som sikrer oppdrettslaksen sitt ve og vel under dette arbeidet.

2/5-2019

Blom Fiskeoppdrett AS

A handwritten signature in blue ink that reads "Øyvind Blom".

Øyvind Blom

Daglig leder

Fra: Garpestad, Eimund <Eimund.Garpestad@conocophillips.com>
Sendt: 20. mars 2019 12:46
Til: Postmottak
Kopi: RSC:COPNO Myndighetskontakt
Emne: Not. 16844169. Gnr/bnr 41/194 Northern Lights - offentlig ettersyn og høyring

Ref.
17/2266-37/GBNR - 41/194, FA - L13, KOM - 1259, PLANID - 20180001/SVEKAL

ConocoPhillips Norge har ingen merknader til den framlagte detaljregulering for mottak, mellomlagring og eksportanlegg for CO2.

Vennlig hilsen/best regards

*Eimund Garpestad
Director Environment & Sustainable Development
HSE, Norway BU
ConocoPhillips Skandinavia AS*

Ext +47 481 20 045

Vår saksbehandler
Jan G. Rød, tlf.Dokumentdato
30.04.2019
Deres datoVår referanse
2019/3035 RØJA
Deres referanse

Øygarden kommune

Uttalelse til detaljregulering for Northern Lights

Vi viser til brev fra Øygarden kommune datert 28.02.2019 vedrørende offentlig ettersyn og høring av detaljregulering for mottak, mellomlagring og eksportanlegg for CO₂.

DSBs uttalelse omfatter anlegg på land som kommer inn under forskrift om håndtering av farlig stoff¹.

Planområdet synes godt egnet for etablering av et anlegg på land for mottak, mellomlagring og eksport av CO₂. I denne forbindelse viser vi blant annet til at planforslaget inneholder hensynssoner for å ivareta sikkerheten i omgivelsene rundt anlegget med hensyn til fare for utslipp og spredning av CO₂.

Generelt sett vurderer vi at de planlagte hensynssonene med tilhørende planbestemmelser synes å være utformet i henhold til DSBs veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter. Vi gjør likevel oppmerksom på at behovet for og utformingen av hensynssoner vil bli vurdert i forbindelse med behandlingen av Northern Lights søknad til DSB om samtykke til håndtering av CO₂ på anlegget.

Vi har for øvrig ingen kommentarer til reguleringsplanforslaget.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Kjemikaliesikkerhet

Gry Haugsnes
seksjonssjefJan G. Rød
sjefingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

¹ Forskrift om håndtering av brannfarlige, reaksjonsfarlige og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen.

Øygarden kommune

Ternholmvegen 2

5337 RONG

Adm.eining: Forvaltningsseksjonen i region
Vest

Sakshandsamar: Kari Morvik

Telefon: 90734161

Vår referanse: 18/2524

Dykkar 17/2266-37

referanse:

Dato: 25.04.2019

**Øygarden kommune og Fedje kommune - Offentlig ettersyn og høring av
detaljregulering for Northern Lights mottak mellomagring og eksportanlegg for
CO2 gnr41 bnr194 - uttale**

Vi viser til motteke sending frå Øygarden kommune dagsett 28.02.2018 om ovannemnde sak.

**Ljøsøysundet - som avbøtande tiltak i dette området må ein nytte siltgardin eller
tilsvarande ved utfylling i sjø for å hindre spreiding av skarpe og/eller ureina partikler.**

**Røyr må leggst på ein slik måte at dei ligg i ro langs botnen utan heng. Dei må festast
med lodd som ikkje hektar i fiskereiskap og/eller dekkast til på ein slik måte at
fiskereiskap ikkje kan setje seg fast i dei.**

**Lokalitet 14435 Ljøsøy N – For å unngå anleggshavari må alt arbeid innanfor anlegget sin
utstrekning inklusive fortøying og anker, gjerast i forståing med, og krev samarbeid med
Blom Fiskeoppdrett AS.**

Formål og planstatus

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for etablering av verdas første CO₂ Capture and Storage (CCS) – prosjekt for å handtere CO₂ frå fleire uavhengige kjelder utan fysisk samankopling. Det skal leggjast til rette for storskala industrietablering på Ljøsøy sør. Vidare omfattar reguleringsplanen ein 500m brei sone i Hjeltefjorden og ut Fedjeosen til ei nautisk mil vest for Fedje. Innanfor denne sona skal det leggst ein rørtrasé for transport av CO₂ ut til sokkelen.

Fiskeri, marint biologisk mangfald og akvakulturinteresser

Vår rolle

Fiskeridirektoratet er styresmaktene sitt rådgjevande organ innanfor fiskeri- og havbruksforvaltninga. I saker som får følgjer for desse er det vårt ansvar å sikre deira interesser samstundes som vi skal sikre omsynet til det marine biologiske mangfaldet. Dei marine oppvekstområda, som til dømes gytefelt, er særleg viktige å ta vare på, slik at komande generasjonar også kan hauste frå havet.

Generelle kommentarar til planframlegget

Vi føreset at ein i samband med utarbeiding av plan skal innhente tilstrekkeleg kunnskap, også ny kunnskap og iverksette avbøtande tiltak der dette er naudsynt.

Framlegg til reguleringsplan med val av trasé, syner at ein har gjennomført ei grundig vurdering av konfliktpotensialet i høve til dei interesser vi skal fremje.

Det er gjennomført konsekvensutgreiing i høve influensområdet der Fiskeri, Havbruk og Marint biologisk mangfald er tre av utgreiingstema.

Fiskeri

Fiskeri er vurdert til å ha middels verdi i influensområdet. Utøving av fiske kan bli hindra i nokon grad i anleggsfasen og i liten grad i driftsfasen.

I framlegg til reguleringsplan har ein lagt røyrtraséen slik at ein unngår konflikt med dei fleste registrerte fiskeriinteresser.

Unnataket er rekefeltet Krossneset – Ljøsøyskallene, der røyrleidningen er planlagt lagt gjennom heile feltet frå sør til nord. Røyrleidning frå Kollsnes til Mongstad går allereie gjennom feltet og fortøyingar frå akvakulturlokaliteten Ljøsøy N går inn i søre del av feltet.

Det er skildra avbøtande tiltak:

- Steinfylling under røyrleidningar der dette er naudsynt for å unngå at røyrleidning blir liggande fritt frå botnen.
- I område med tildekking med steinmassar over røyra, skal desse leggjast slik at det kan trålast over dei.

Vår merknad

Røyr må leggjast på ein slik måte at dei ligg i ro langs botnen utan heng. Dei må festast med lodd som ikkje hektar i fiskereiskap og/eller dekkast til på ein slik måte at fiskereiskap ikkje kan setje seg fast i dei.

Med dei skisserte avbøtande tiltaka vurderer vi konsekvensen for fiskeri som liten med unntak av forringing av rekefeltet Krossneset –Ljøsøyskallen. Som avbøtande tiltak i dette området må røyrleidninga dekkast til på ein slik måte at det blir mogleg å tråle over den.

Marint biologisk mangfald

Påverknad på marint biologisk mangfald er etter vårt syn grundig vurdert i konsekvensutgreiinga. Konsekvens i driftsfasen er vurdert som ubetydeleg. I anleggsfasen vil spreining av steinstøv og eventuell ureina masse kunne føre til forringing av leveområda for einskilte artar. For dei fleste områder vil påverknad være kortvarig.

Det er særleg området ved Ljøsøy som vil bli påverka av tiltaket. Her er det planer om å gjennomføre ei undersøking for å kartlegge omfanget av ureining i samband med planlagd mudring og utfyllingsarbeide.

Det er skildra avbøtande tiltak:

- Bruk av siltgardin ved utfylling og mudring i Ljøsøysundet
- Dersom det ikkje skal mudrast i Ljøsøysundet, dekke til botnen med sand eller duk før utfylling
- Plukke opp plast frå steinmassane før fylling og oppsamling av plast frå strendene

Vår merknad

Med dei skisserte avbøtande tiltaka vurderer vi konsekvensen for marint biologisk mangfald som liten med unntak av området Ljøsøysundet. Planer om å undersøke området nærare i høve til ureining, vurderer vi som positivt. Uavhengig av resultat må ein som avbøtande tiltak i dette området nytte siltgardin eller tilsvarande ved utfylling i sjø for å hindre spreining av skarpe og/eller ureina partikler.

Akvakultur:

Det ligg fleire lokaliteter langs røyrtaséen i Hjeltefjorden. Desse er vurderte til å ligge utanfor influensområdet til tiltaket. Denne vurderinga er berre delvis rett.

Lokalitet 14435 Ljøsøy N er godkjend for ein ståande biomasse på 2340 tonn. Innehavar er Blom Fiskeoppdrett AS.

Anlegget i overflata ligg utanfor influensområdet, men røyrtaséen er planlagd lagt over fortøyingane som går frå anlegget og ut i Hjeltefjorden.

Sprengingsarbeid og fylling i sjø ved Ljøsøy og i Ljøsøysundet kan få verknad for fisk i akvakulturanlegget på lokaliteten 14435 Ljøsøy N.

Vår merknad

Alt arbeid innanfor anlegget sin utstrekning inklusive fortøying og anker, må gjerast i forståing med, og krev samarbeid med, innehavar av akvakulturanlegget.

For opplysning om nøyaktig plassering av fortøyingssystem og vurdering av avbøtande tiltak, må ein gå i dialog med Blom Fiskeoppdrett AS.

Vi gjer merksam på at fortøyingssystemet er ein del av akvakulturanlegget og er lagt ut etter grundige undersøkingar av straum og botntilhøva. Dei skal halde anlegget på ein slik

måte at ein skal unngå havari av anlegget. Havari av akvakulturanlegg fører ikkje berre til tap av verdiar, men og til fare for spreiding av akvakulturdyr, i dette tilfellet laks. Dette er å sjå på som ein trussel mot villaksen.

Primært bør røyrtasé i dette området leggjast om slik at den ikkje kjem i konflikt med fortøyingane til akvakulturanlegget.

Når det gjeld fare for spreiding av skarpe og/eller ureina partikler ved arbeid ved Ljøsøy må det nyttast siltgardin eller liknande for å unngå påverknad på fisk i anlegget.

Vi føreset at våre merknader til reguleringsplanen og konsekvensutgreiinga vert teke med i det vidare arbeidet. Ut over det som står over har vi ingen vesentlege merknader til planframlegget.

Med helsing

Leni Marie Lisæter
seksjonssjef

Kari Morvik
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og vert sendt utan handskriven underskrift

Mottakarliste:

Øygarden kommune	Ternholmvegen 2	5337	RONG
------------------	-----------------	------	------

Kopi til:

Bergen og Omland Havnevesen	Postboks 6040	5892	BERGEN
Blom Fiskeoppdrett AS	Ulvøyvegen 130	5337	RONG
Fiskarlaget Vest	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Regionalavdelinga			

Fra: Hauge, Egil <fmhoeha@fylkesmannen.no>
Sendt: 7. mai 2019 20:47
Til: Postmottak
Kopi: hfk@hfk.no; Halland, Frida
Emne: Offentleg ettersyn - Øygarden - 41/194 - mottak og permanent lagring av Co2 - Northern Lights - Equinor ASA - ref 18/1894 FMHO
Vedlegg: Fråsegn til offentlig ettersyn av detaljregulering for - Øygarden - 41 194 - mottak og permanent lagring av Co2 - Northern Lights - Equinor ASA - ref 18 1894 FMHO.PDF

Vedlagt fråsegn til offentlig ettersyn av detaljregulering for - Øygarden - 41/194 - mottak og permanent lagring av Co2 - Northern Lights - Equinor ASA - ref 18/1894 FMHO.

Med helsing,

Egil Hauge

og Fiskarlagets Servicekontor AS, avd. Vest

Bergen, 07.05.19

Vår ref. 412/19/BSI/5.7.1.3

Dykkar ref.

Øygarden kommune (ref. 17/2266-37 og 41/GBNR-41/194)

Fedje kommune (ref. 18/46, FA-113)

E-mail

ØYGARDEN OG FEDJE – NOTHERN LIGHTS, MOTTAK, MELLOMLAGING OG EKSPORTANLEGG FOR CO₂, PLANID 20180001

Viser til brev av 28.02.19 og tilleggshøyring av 01.04.19, med vedlegg, frå Øygarden kommune, samt vår uttale av 22.03.18, vedkomande ovannemnde sak.

Fiskarlaget Vest har sendt saka til Øygarden og Sotra Fiskarlag.

Ein vil gjere merksam på at kommunen har spesielt ansvar for å ivareta lokale og svake regionale fiskeriinteresser i plan-/reguleringsprosessar. Fiskeridirektoratet ivaretar sterke regionale og nasjonale fiskeriinteresser.

Ein har no valt trasè for røyrleidninga innafor 1 nautisk mil frå grunnlina, som òg vil ha konsekvdar for trasèen utafor.

Fiskarlaget Vest viser til kart frå Fiskeridirektoratet si nettside som viser at det er registrert område for aktiv (rekefelt)- og passiv reiskap i reguleringsområdet. Det blir òg fiska i område som ikkje er registrert. Ein har t.d. «nye» fiskeri som leppefiske og fiske etter sjøkreps.

Mange meiner at sitt prosjekt ikkje kan skade, men ser ein desse prosjekta samla så avgrensar ein tilgjengeleg areal for fiske bit for bit.

Det er viktig at tilhøva blir lagt til rette slik at norske fiskarar fortsatt kan skape verdier av fiske for spesielt kystsamfunna våre! «Sjøvern» er like viktig for fiskerinæringa, som «jordvern» for jordbruk.

For fiskeri er «...den samla konsekvensen sett til ubetydeleg (0)» i «Detaljreguleringsplan for mottak, mellomlagring og eksportanlegg for CO₂» frå ABO Plan og Arkitektur.

Det blir m.a. vist til at «Rørleidningen...vil gå gjennom rekefeltet Krossnes-Ljøssøyskallane (aktiv reiskap). Eksisterande rørleidning frå Kollsnes til Mongstad ligg allereie i dette rekefeltet, og dessutan fortøyingliner frå oppdrettslokaliteten Ljøssøy N.»

Ein viser til vår tidlegare uttale der det blei sagt at røyra må leggjast parallelt med eksisterande, samt at dei må vere overtrålbare. Dette må fortsatt vere gjeldande. Ein vil minne om at rekefelt er naturgjevne område, som ikkje kan flyttast.

Når det blir nemnd fortøyingar frå oppdrettsanlegg i rekefelt så er det enkelt reversibelt tiltak kontra utlegging av røyr.

Ein vil minne om at det må vere minst mogeleg avstand i tid mellom legging- og nedspyling-/tildekkingsfartøya.

Ein føreset at sjøområda blir kunngjort «frigjeve» etter kvart som nedspyling/tildekking i området er ferdig.

Ein må òg vere merksam på at ikkje lyssetjing på land og i strandsona blir slik at det kan blende eller vere til ulempe for ferdsel/fiske på sjøen.

Om det er fare for å spreie eventuell forureining i sedimenta må ein setje inn avbøtande tiltak.

Ein vil til slutt igjen gjere merksam på at fiskerinæringa er basert på fornybar biologisk produksjon, og er derfor grunnleggjande avhengig av eit reint og produktivt kyst- og havmiljø mest mogeleg fritt for miljøgifter, framandstoff og legemiddel. Ein har eit stort felles ansvar, både nasjonalt og internasjonalt, for å oppretthalde eit reint og produktivt hav. Det er avgjerande for kvalitet, omdøme og marknadsverdi for norsk sjømat.

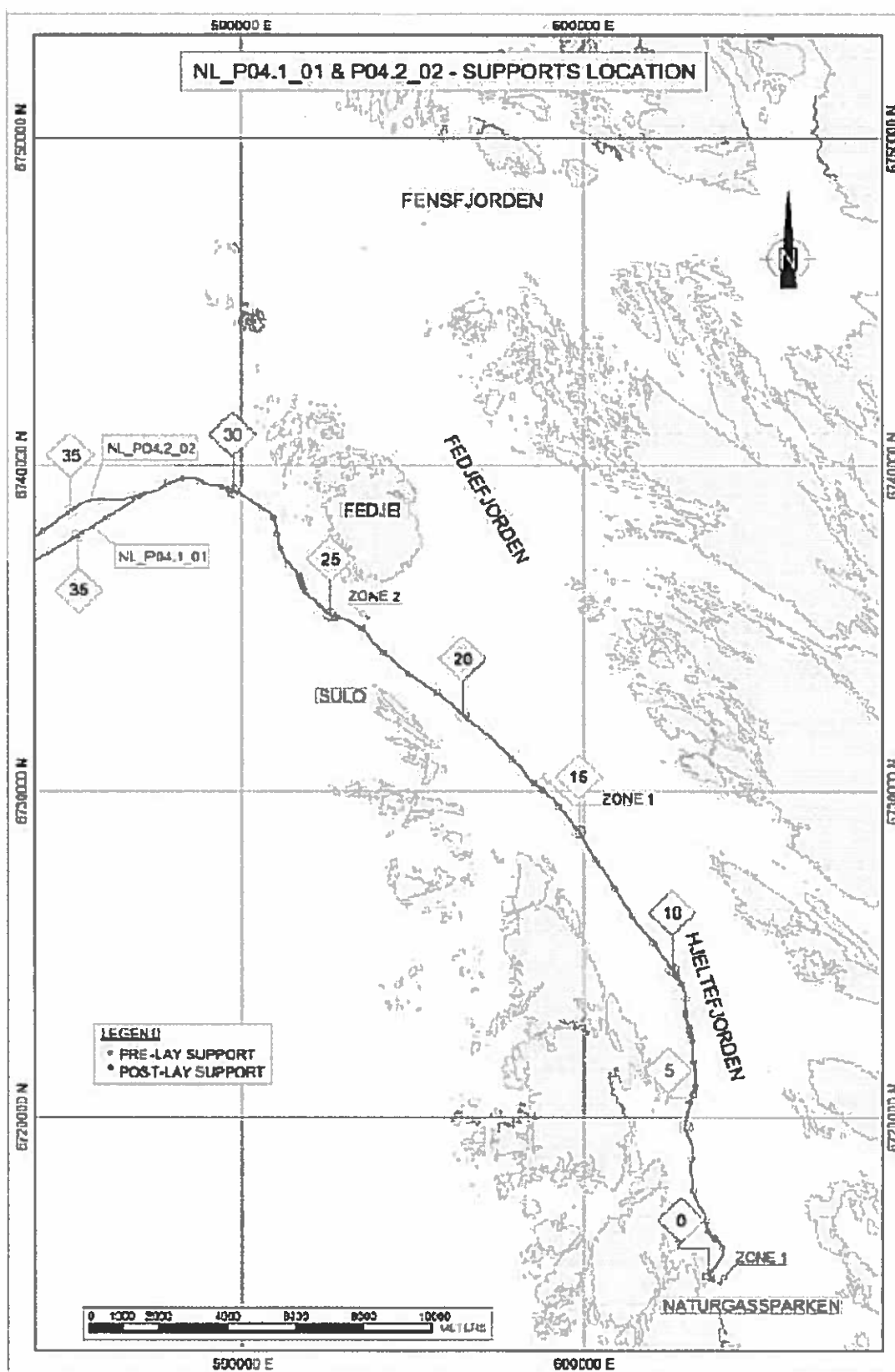
I tillegg er ein avhengig av å ha eigna areal å fiske på.

Med helsing
Fiskarlaget Vest

Britt Sæle Innebø

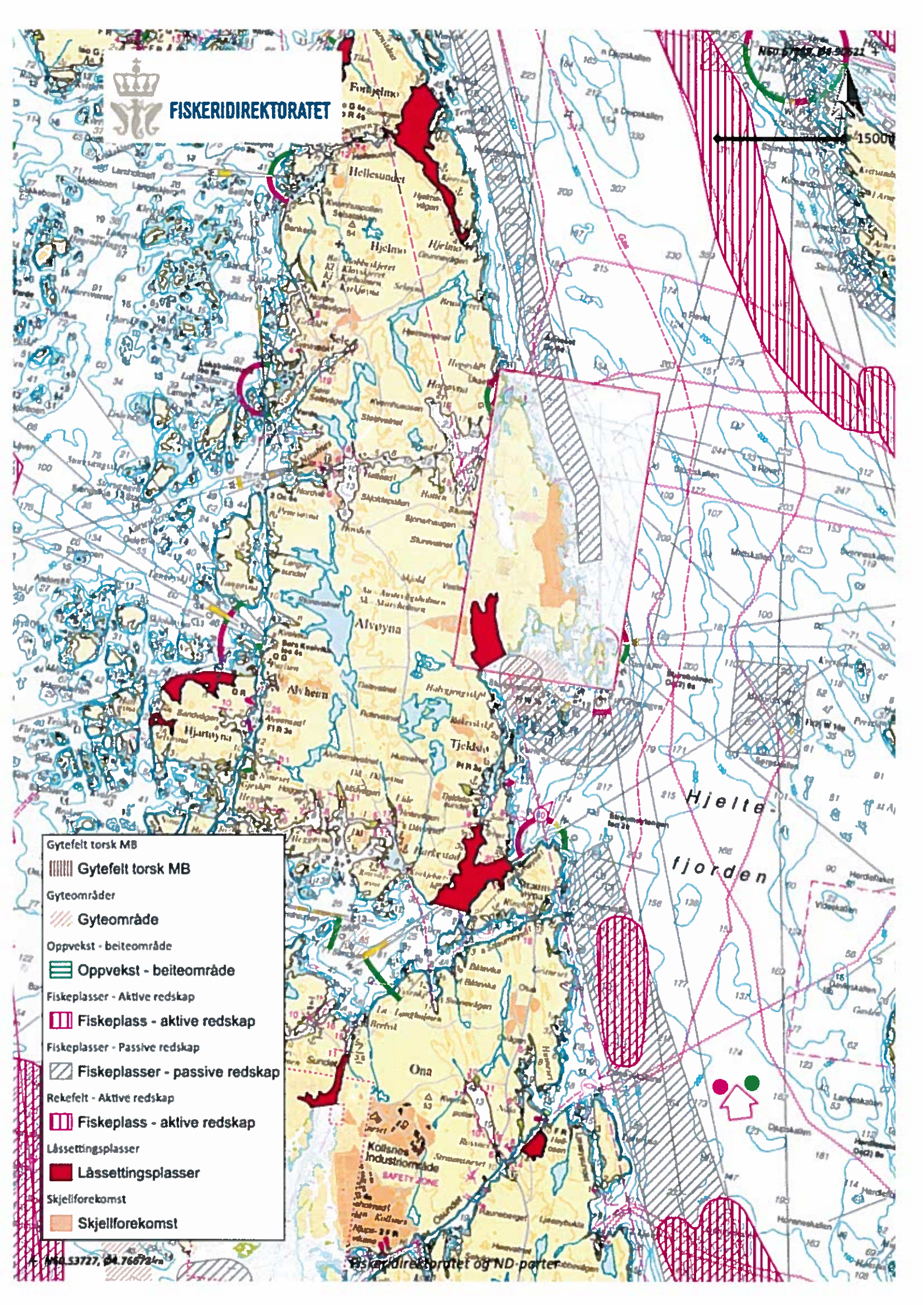
Kopi; Øygarden og Sotra Fiskarlag
Norges Fiskarlag
Fiskeridirektoratet region Vest
Fylkesmannen i Vestland

Figur 19. Område det planleggast bruk av steinmassar i samband med rørtrase. Det vert planlagt fylt ut om lag 28 000 m³ med stein som vil dekke eit areal på om lag 4 000 m². (Saipem)

FISKERIDIREKTORATET

Gytefelt torsk MB

||||| Gytefelt torsk MB

Gyteområder

/// Gyteområde

Oppvekst - beiteområde

≡ Oppvekst - beiteområde

Fiskeplasser - Aktive redskap

▨ Fiskeplass - aktive redskap

Fiskeplasser - Passive redskap

▨ Fiskeplasser - passive redskap

Rekefelt - Aktive redskap

▨ Fiskeplass - aktive redskap

Låsettingsplasser

■ Låsettingsplasser

Skjellforekomst

■ Skjellforekomst

FISKERIDIREKTORATET

N60.81863, Ø4.82509

ALINGSTAD

Gytefelt torsk MB

||||| Gytefelt torsk MB

Gyteområder

/// Gyteområde

Oppvekst - beiteområde

▬ Oppvekst - beiteområde

Fiskeplasser - Aktive redskap

▨ Fiskeplass - aktive redskap

Fiskeplasser - Passive redskap

▧ Fiskeplasser - passive redskap

Rekefelt - Aktive redskap

▨ Fiskeplass - aktive redskap

Låsettingsplasser

■ Låsettingsplasser

Skjellforekomst

■ Skjellforekomst

+ N60.60549, Ø4.61604

Fiskeridirektoratet og ND-porter

ØYGARDEN KOMMUNE
Ternholmvegen 2
5337 RONG

Dato: 02.05.2019
Vår ref.: 2018/7727-38
Saksbehandlar: catgra1
Dykkar ref.:

Gnr 41 bnr 194 Northern Lights - offentlig ettersyn og høyring

Vi viser til brev datert 28.02.19 om høyring av forslag til detaljregulering og 01.04.19 om utvida plangrense for gnr/bnr 41/194 Northern Lights. Hovudføremålet i planen er mottak, mellomlagring og eksportanlegg for CO₂. Føremålet er i hovudsak i samsvar med kommuneplanane i Fedje og Øygarden, der området er sett av til næring, farleier og bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhøyrande strandsone. Kommunen har vurdert at planen utløyser krav om konsekvensutgreiing.

Hordaland fylkeskommune vurderer reguleringsplanen ut i frå fylkeskommunens sektoransvar og målsettingar i regionale planar, i tillegg til oppstartmelding i brev av 09.02.18.

For utfyllande planfaglege råd viser vi til internettsidene våre: www.hordaland.no/plan/

Vurdering

Hordaland fylkeskommune ser at dette er eit komplekst planprosjekt, og eit prosjekt som kan ha stor samfunnsmessig og økonomisk verdi, i det det kan bidra til å løyse utfordringar knytt til produksjon av CO₂.

Planfaglege merknader

Ein har ikkje vore tydeleg på forholdet mellom planframlegget som ligg føre og detaljreguleringa for Kollsnes næringspark, gnr/bnr 40/114 m.fl. Dette bidreg til uklårheit då desse to planane i stor grad overlappar kvarande arealmessig. Vidare er det m.a. uregulerte areal som blir lagt i faresone brann- og eksplosjonsfare. Dette bidreg til at det blir utfordrande å sikre omsynet til kulturminna i det aktuelle området gjennom planprosessen.

Areal og transport

Hordaland fylkeskommune er positive til at lokaliseringa av anlegg for mottak, mellomlagring og transport av CO₂ er i tråd med mål og retningslinjer for arealkrevjande verksemder i *Regional areal- og transportplan for Bergensområdet 2017-2028*.

Landskap, friluftsliv, arkitektur og estetikk

Det er allereie ei rekke installasjonar og bygg i området som bryt landskapet, og som ikkje automatisk borgar for ytterlegare nedbygging av landskapet. Vidare utbygging og utvikling med industri og t.d.tankar opptil kote +45, vil bidra til auka negative fjernverknader. Hordaland fylkeskommune vurderer det som positivt at ein planlegg å la den ytre delen av terrenget langs kystlinja delvis stå att, slik at det vert danna ein skjerming mot fjorden, og viser til fråsegna vår til detaljregulering for Kollsnes næringspark (gnr/bnr 40/114 m.fl) datert 25.05.18.

Kulturminne og kulturmiljø

Planforslaget

Innafor planområdet for mottak, mellomlagring og eksportanlegg for CO2 er det i dag kjend seks automatisk freda kulturminne; fem steinalderlokalitetar og ein gravhaug, og eitt kulturminne frå nyare tid; ei tuft. Eitt automatisk freda kulturminne ligg innafor området som vert detaljregulert i dette planforslaget; id 94832, ein heller med busetnadsspor frå steinalderen. Dette automatisk freda kulturminnet er markert som føresegnområde #1 i plankartet. Riksantikvaren har gitt dispensasjon frå kulturminnelova for dette kulturminnet i samband med overordna plan (Planid 20150002, vedteken 12.12.18), jf. brev datert 06.07.18. Dispensasjon frå kulturminnelova er gitt med vilkår om arkeologisk utgraving av kulturminnet. Vilkåra for dispensasjon frå kulturminnelova for kulturminnet id 94832 er vidareført og sikra i føresegnene til planforslaget som no ligg føre.

Heile Ljøsøyna ligg innafor planområdet, men nordre del av øya er vist som område der gjeldande reguleringsplan, her planid 20150002, framleis skal gjelde. I planid 20150002 er dette området «unntatt pga innsigelse», og er då i realiteten uregulert. Det ligg to automatisk freda kulturminne i dette området; Askeladden id 94829 og 94830. Det vart gitt dispensasjon frå kulturminnelova for desse to kulturminna då planid 20150002 var på offentleg ettersyn, men då planen vart endra før vedtaket, gjeld ikkje dispensasjonen frå kulturminnelova for desse to kulturminna.

Vi er kritiske til at store delar av eit uregulert areal blir lagt i faresone brann- og eksplosjonsfare i ei detaljregulering der arealføremålet ikkje vert regulert. Det vert då utfordrande å sikre omsynet til kulturminna gjennom planprosessen. Dette er grunnlag for motsegn frå Hordaland fylkeskommune.

Dei to automatisk freda kulturminna på Ljøsøyna, Askeladden id 94829 og 94830, må visast med omsynssone H730 i plankartet.

Konsekvensutgreiing

Konsekvensutgreiinga definerer ikkje influensområde. Påverknad planforslaget vil ha for kulturminne utanfor planområdet er såleis ikkje vurdert. Vi saknar ei grunngjeving av kvifor influensområde ikkje er tatt med i utgreiinga. Vi saknar også definisjon av kva som har vore nytta som referansesituasjon/dagens forhold i vurderingane. Kulturminnet id 94832 er ikkje nemnd i det heile. Ei realisering av planforslaget vil medføre at dette kulturminnet må fjernast, noko som, når ein følgjer metodikken som vist til i konsekvensutgreiinga, vil medføre at kulturminnet vert «sterkt forringet». Når det gjeld dei kulturminna som vert omtala i konsekvensutgreiinga, vert det konkludert med at påverknaden av planlagde tiltak vil medføre inga endring for kulturminne og kulturmiljø. Ei realisering av tiltak etter planforslaget vil medføre at søre del av Ljøsøyna vert planert ut, og søre halvdel av Ljøsøysundet vert fylt ut. Dette vil ha innverknad på både landskapsrommet og på kulturminna som ligg her.

Kulturminne i sjø

Saka har også vore til vurdering ved Bergens Sjøfartsmuseum, då planområdet femnar om areal i sjø. Museet kjenner til kulturminne i og i nærleiken av planområdet i Øygarden/Fedje kommune som vert råka av reguleringa. Desse er kjend for tiltakshavar då det har vore fleire surveys i området opp igjennom tida. Museet har avtale med tiltakshavar om tilgang til data frå ny survey. Områda omkring Fedje er endra og museet har difor ikkje vidare kommentarar til planarbeidet. Store delar av dei grunne områda er undersøkt marinarknologisk tidligare. Museet har derfor ingen merknader til reguleringa

Det er likevel mogleg at det ligg kulturminne i det aktuelle området. Me gjer derfor merksam på at tiltakshavar pliktar å gje melding til museet dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Verksemda må i så fall ikkje takast opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området. Eventuelle brot på desse vilkåra vil være i strid med føresegnene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.

Vi meiner at planforslaget som ligg føre ikkje tek omsyn til kulturminneinteressene i planområdet. Vi ber om eit drøftingsmøte for å finne løysingar på dei nemnde problemstillingane.

Konklusjon

Hordaland fylkeskommune har vesentlege merknader til planforslaget. Vi vurderer å tilrå motsegn. Grunngevinga er omsynet til kulturminneinteresser.

Motsegn skal handsamast politisk og vil krevje lengre sakshandsamingstid.

Vi ber no om:

1. Drøftingsmøte med kommunen så snart som råd.
2. Utsett frist som blir avtalt i drøftingsmøtet (Sjå Rundskriv T-2/2003 frå Miljøverndepartementet punkt 3.4).

Eva Katrine R. Taule
fagleiar kommunal plan

saksbehandlar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Saksbehandlar:

Cathrine Grasdal, Seksjon for plan - REG AVD, REGIONALAVDELINGA

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland

Statens vegvesen - Region Vest

Ambjørge Reinsnos

Gunhild Raddum

KYSTVERKET

Vest

Øygarden kommune

5336 TJELDSTØ

Dykkar ref.:

Vår ref.:
2018/585-13

Arkiv nr.:

Saksbehandlar:
Turid Susort Jansen

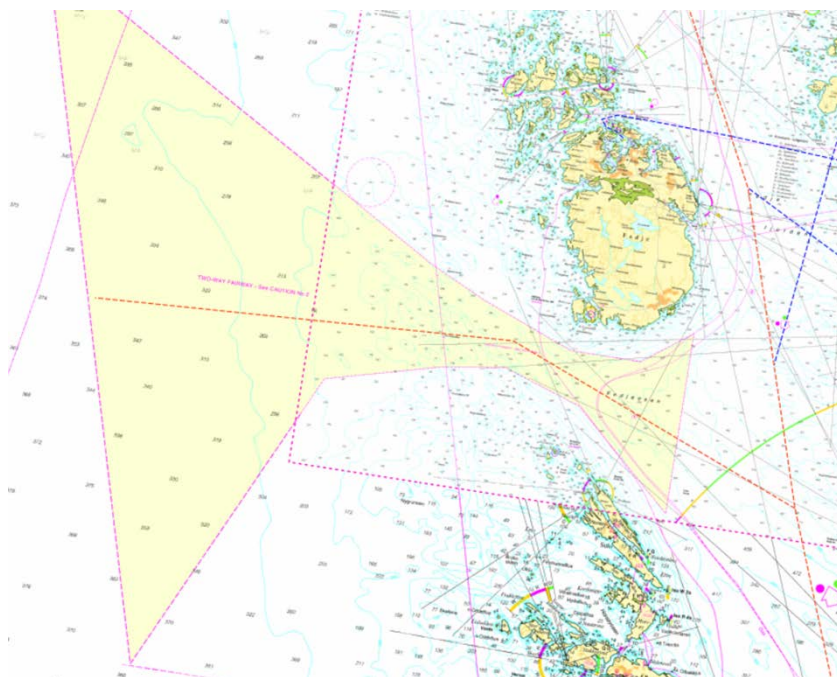
Dato:
03.05.2019

Uttale til offentlig ettersyn og høyring - Northern Lights - Øygarden kommune og Fedje kommune - Hordaland

Syner til brev av 28.2.2019 og 1.4.2019 vedkomne detaljregulering for mottak, mellomagring og eksportanlegg for CO₂.

Syner til våre tidlegare uttaler i saka, datert 30.8.2018 og 19.10.2018.

I plansamanheng skal Kystverket ivareta omsynet til god framkomme, trygg ferdsle og forsvarleg bruk av farvatnet. Legging av sjøkabel ligger innanfor arealavgrensinga til hovedleiene «1508-Hjeltefjorden» og «1108-Fedjeosen» og kryssar innseglingskorridoren ved Fedjeosen (gult areal i kartet nedanfor).

Tiltaket kan virke på tryggleiken og framkomma i farvatnet og krev løyve etter havne- og farvannsloven. Det er Kystverket som er mynde etter gjeldande havne- og farvannsslov og tiltaksforskrifta innanfor planområdet.

Region Kystverket Vest

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Vi ser om at brev, sakskorrespondanse og e-post vert adressert til Kystverket, ikkje til avdeling eller enkeltperson

Ein kan ikkje leggja sjøkabel eller gjere andre tiltak innanfor tryggleiksona av vraket av ubåten U864, vist som sirkel i kartet nedanfor.

Planområdet ligger innanfor Fedje sjøtrafikksentral sitt tenesteområde. Aktivitet må rapporteras til Fedje sjøtrafikksentral jf. sjøtrafikkskrifta. Området har omfattande skipstrafikk og kan ha utfordrande vêrforhold. God kommunikasjon med Fedje trafikkssentral er naudsynt.

Med helsing

Turid Susort Jansen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:
Beredskapsavdelingen

post@kystverket.no

Likelydende brev sendt til:
Fedje kommune
Øygarden kommune

Ternholmvegen 2

5337
5336

RONG
TJELDSTØ

ØYGARDEN KOMMUNE

Ternholmvegen 2
5337 RONG

Saksbeh./tlf.nr.: Rune Garberg/90080853

Deres ref./Deres dato: / 01.03.2019

Vår ref.: 18/00421-23

Vår dato: 25.03.2019

Høringsuttalelse - Høring og offentlig ettersyn av detaljregulering for Northern Lights - mottak, mellomlagring og eksportanlegg for CO₂ - Øygarden kommune

Statnett viser til høring og offentlig ettersyn av detaljregulering for Northern Lights – mottak, mellomlagring og eksportanlegg for CO₂ i Øygarden kommune.

Formålet med reguleringsendringen er å legge bedre til rette for storskala industrietablering på Ljøsøy sør. Det er bare en avgrenset del av Naturgassparken som skal omreguleres. Selve fotavtrykket til etableringen vil være avgrenset til Ljøsøy sør, mens sikringssonene for anlegget vil strekke seg noe lenger ut i parken. I tillegg skal det reguleres en 500 meter bred sone i Hjeltefjorden og ut til en nautisk mil vest for Fedje. Innenfor denne sonen skal det legges en rørtrase for transport av CO₂ ut til lagring i sokkelen.

Statnett er systemansvarlig i det norske kraftsystemet. Dette innebærer å drifte ca. 160 transformatorstasjoner og 11 000 kilometer med transmisjonsnettledninger over hele landet, herunder flere sjøkabelanlegg. Statnett har særskilt anleggskonsesjon etter energiloven for transmisjonsnettanlegg i Øygarden kommune. Dette innebærer at Statnett eier og drifter følgende anlegg i kommunen:

- 300 kV transmisjonsnettanlegg mellom Litle Sotra og Kollsnes
- 300 kV transmisjonsnettanlegg mellom Lindås og Kollsnes, herunder Hjeltefjorden sjøkabelanlegg
- Kollsnes transformatorstasjon

På denne bakgrunn gjør vi oppmerksom på at det innenfor planområdet må tas hensyn til drift og utvikling av Statnetts anlegg. Statnett har følgende merknader.

Luftledning i sone for videreføring av gjeldende reguleringsplan

Statnetts 300 kV ledning som går fra Kollsnes transformatorstasjon og ut til Ljøsøysundet muffestasjon er innenfor sonen som i plankartet har fått formål som videreføring av gjeldende reguleringsplan. For transmisjonsnettledninger i plankart legges det normalt inn en hensynssone iht. det klausulerte byggeforbudsbeltet med bestemmelser knyttet opp mot hensynssonen. For nevnte ledning er byggeforbudsbeltet på 40 meter, 20 meter til hver side for senter av ledningen.

Bestemmelsen for hensynssonen lyder som følger: *Det er byggeforbud i hensynssonen med mindre annet er avtalt med ledningseier. Alle tiltak og alt arbeid innenfor hensynssonen skal på forhånd avklares med ledningseier.* Kommunen må vurdere om en slik hensynssone med tilhørende bestemmelser skal legges over *Sone for videreføring av reguleringsplan (Pbl §12-6 jf. §11-8 e).*

Ytre ring og Hjeltefjorden sjøkabelanlegg

Ytre ring inngår i transmisjonsnettet og sørger for strømforsyning til Bergensregionen og viktige industrikunder på Mongstad og Kollsnes. Ringen består blant annet av luftledninger i henholdsvis kommunene Øygarden, Radøy og Lindås, og høyspent sjøkabler over Hjeltefjorden og Lurefjorden. I neste byggetrinn, som er under utbygging, skal ringforbindelsen videreføres fra Mongstad til Modalen, inkludert sjøkabler over Fensfjorden. Ytre ring har inntil nylig vært eid av BKK Nett men eierskapet for anleggene er nå overført til Statnett SF, med unntak av noen delstrekninger der BKK Nett inntil videre står som eier.

BKK Nett sluttførte i 2016 prosjektet Kollsnes-Mongstad, en forbindelse som inngår i Ytre ring. Eierskapet til denne forbindelsen er i dag overført til Statnett SF som nå drifter anlegget. Kollsnes-Mongstad inkluderer blant annet et sjøkabelanlegg i Hjeltefjorden. Sjøkablene i Hjeltefjorden er installert mellom Ljøsøysundet i Øygarden kommune og Kuvågen i Radøy kommune.

Det er installert tre parallelle individuelle sjøkabler der avstanden mellom hver av kablene varierer langs traseen. I tillegg er det tatt høyde for en fremtidig oppgradering av anlegget som vil medføre installasjon av ytterligere tre kabler langs dagens kabeltrase. I fremtiden vil med andre ord sjøkabelanlegget bestå av til sammen seks parallelle kabler.

Ytre ring driftes i dag på spenningsnivå 300 kV AC, men er designet for en fremtidig oppgradering til 420 kV AC. På dette spenningsnivået er det i Beredskapsforskriftene lovpålagte krav til anleggets redundans, reparasjonsstrategier og løsningsvalg.

Oversiktskart over ytre ring og kart med sjøkabler over Hjeltefjorden er vist på vedlagte kart. Kartene er unntatt offentlighet og må ikke distribueres. Alle forespørsler om innsyn i kart med sjøkabelanlegg skal rettes til Statnett.

Kryssing av kabler

Den oppgitte plangrensen for rørtransport av CO2 vil slik den er beskrevet medføre at rørledningen(e) kommer til å krysse over de tre kablene Statnett SF drifter i området. Utbygger må videre planlegge for at Statnett SF vil måtte krysse over rørledningen(e) med de tre nye kablene som er planlagt installert i fremtiden. Statnett SF forutsetter følgende:

- i) Det skal utarbeides en juridisk bindende krysningsavtale mellom utbygger og Statnett SF etter vedlagt mal.
- ii) Det skal prosjekteres en teknisk løsning som skal sørge for separasjon på typisk minimum 1 meter mellom høyspentkabler og rørledning(er). Eksempelvis kan det etableres en bro i form av steinmasser mellom kabel og rørledning. Utbygger skal være ansvarlig for prosjektering, utførelse og omkostninger. Statnett forbeholder seg retten til å godkjenne løsningen.

- iii) En rørledning installert over kablene vil medføre en endret strategi for kabelreparasjon i det berørte område. En konvensjonell reparasjon kan innebære å løfte skadet kabel ut av vannet og skjøte inn frisk kabel, men dersom kabelen ligger i klem under et rør må metoden skrives om. Statnett SF må foreta en vurdering av om den foreslåtte kryssningen vil medføre økte kostander for vår lovpålagte beredskapsstrategi.

Parallellføring

Den oppgitte plangrensen for rørtransport vil medføre en parallellføring med Statnett SF sine sjøkabler i Hjeltefjorden fra Ljøsøysundet i Øygarden i sør til sjømerket Duveskallen i Radøy kommune i nord. Nord for sjømerket Duveskallen er sjøkablene installert retning østover og heretter er det stor separasjon.

I forkant av kabelinstallasjonen utførte BKK Nett en omfattende kartlegging av sjøbunnen i Hjeltefjorden og fikk utarbeidet 3D modeller for å kunne velge den best egnede føringsveien for kablene, samt de planlagte fremtidige kablene. Vi er ikke kjent med i hvilken grad utbygger har prosjektert og valgt endelig sjøbunnstrase for rørledning(er) i den illustrerte plangrensen. Umiddelbart får vi inntrykk av at deler av rørtraseen er lagt til et krevende terreng. Statnett SF forutsetter:

- i) Nye rørledninger blir installert innenfor den oppgitte plangrensen. Nye rørledninger må prosjekteres og installeres med tilstrekkelig god avstand til de tre kablene som er installert i dag, samt trase for de tre nye kablene som er planlagt installert i fremtiden. Det vil være hensiktsmessig å komme til enighet om en minimum sikkerhetsavstand mellom sjøkabler og rørledninger.
- ii) Risikovurdering av fare for mistede objekt ("dropped objects") fra installasjonsfartøy som skal arbeide med rørlegging, inkludert forberedelser og etterarbeid, nær kabler skal vektlegges spesielt av utbygger. En veiledende sikkerhetsavstand vil typisk være tilsvarende antall meter vanddyp på stedet.
- iii) Statnett SF forbeholder seg retten til å godkjenne alt installasjonsarbeid knyttet til rørlegging som kan komme til å berøre Statnett SF sine kabler.

Med vennlig hilsen

Svein Erik Fjellstad

Avdelingsleder
BPE-Eiendom og rettigheter

Rune Garberg
Rådgiver eiendomsforvaltning

VEDLEGG:

1. Kartdata (Kraftsensitiv informasjon unntatt offentlighet):
 - ✓ Oversikt Ytre ring
 - ✓ Hjeltefjorden sjøkabelanlegg
 - ✓ Krysningsområde
2. Situasjonsskart - Utsnitt fra 300 kV luftledning mellom Kollsnes og Ljøsøysundet
3. Eksempel på krysningsavtale

Kopi: NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIR NVE